

मायज्ञे स साधति 1,94,2. स आ यज्ञस्व नृवतीरन् ता स्पार्का इषः 10,2,6. 70,7,80,7. मरिष्य देवा द्विविणामा यज्ञताम् 128,3. तेषां न स्फातिमा यज्ञ 1, 188,9. 8,11,10. ययामा मुन्नं यन्तते 19,4. आ वै यद्यमृतत्वम् 10,52,5. 4, 42,8. उरूप्य राय एषो यज्ञस्व VS. 7,4. 14,4. ÇAT. Br. 1,7,8,14. — Vgl. चापञ्जि fgg. und चापाम्.

— समा verschaffen: त चापयज्ञत् द्विविणं समस्मे RV. 10,82,4.

— उप dazu opfern: उपयज्ञः TS. 6,4,4,1. ÇAT. Br. 3,8,4,9. 10. KĀTJ. Ça. 6,9,10. स्त्रियशोपयज्ञेर्न् PĀN. GĀR. 2,17. — Vgl. उपयज्ञ, उपयष्ट, उपयान्.

— अत्युप weiter dazu opfern ÇAT. Br. 3,8,4,18. 5,1.

— परि 1) eropfern, erlangen, verschaffen: यथा पूर्वभ्यः पर्याया वासं-
मिन्दो RV. 9,82,5. — 2) im Ritual vor und nach Jmd opfern, — ver-
ehren, eine Opferhandlung durch andere gleichsam unterstützen: धा-
तारमेव सर्वासां पुरस्तात्पुरस्तादभ्येन परियज्ञेत् AIT. Br. 3,47. यद्येषां मं-
क्त्विमोभ्यतः परियज्ञति TBa. 3,9,40,1. ÇAT. Br. 4,4,2,6. 13,2,14,3. KĀTJ. Ça. 10,6,8. ĀÇV. Ça. 5,19,2. LĀTJ. 8,11,12. 9,4,1. 2.

— प्र 1) verehren, huldigen, Jmd (acc.) Opfer bringen: देवानामृत यो
मर्त्यानां यज्ञिष्ठः स प्र यज्ञतामृतावां RV. 6,15,13. प्र देवा इन्मं गृणते यज्ञ-
ध्वी 6,11,3. प्र यः सूत्राद्या मनसा यज्ञते 7,100,1. प्र ते यन्ति प्र ते इयर्षि
मन्मं 10,4,1. तव प्र यन्ति संदर्शम् 6,16,8. (दातुः) तस्यानु धर्मं प्र यज्ञ 3,17,
5. TS. 3,2,2,1. PĀNĀR. 3,6,13. 15,8,5. 10,9. med. 8,1. — 2) ein best. Opfer
(प्रयान्) darbringen: यावानेव पशुस्तं प्रयज्ञति TS. 6,3,2,5. — Vgl. प्रय-
ञ्, fgg., प्रयाम्, प्रयान्.

— प्रति dagegen opfern: आद्येनेतरे प्रतिपयज्ञ आसते ÇAT. Br. 4,6,8,19.

— सम् zusammen (den Göttern) huldigen, — opfern: होतारो ह्यनु
यन्तः समुचा RV. 2,3,7. यद्वाह्याः संयज्ञं सखायः 10,71,8. विश्वे देवाः
समयज्ञत् TBa. 1,4,40,3. ÇAT. Br. 4,2,4,33. ÇĀNKH. Ça. 14,29,6. 39,7.
opfern: संयष्टे (यष्टुं स die neuere Ausg.) वासिमधेन संभारानुपचक्रमे HA-
RIV. 11087. क्रतुभिः समीजे BHĀG. P. 9,24,65. Jmd huldigen: पूष्याश्च सं-
यज्ञेत् Spr. 4114, v. l. zusammen darbringen: अत्रप्रुषो विप्रुषो संयज्ञामि
TBa. 3,7,21. weihen: समयष्टास्त्रमपउलम् BHĀT. 15,96. — caus. zu-
sammen opfern lassen, die Patnīsamjāga machen AIT. Br. 1,11. 3,45.
TBa. 1,1,40,5. ÇAT. Br. 1,3,4,21. 9,2,1. 3,1,2,6. 2,2,23. 4,2,1,31.
KĀTJ. 23,9. für Jmd (acc.) als Opferpriester thätig sein MBh. 1,6375.
12,12372. — Vgl. संयान्, संयान्य, समिष्टयज्ञस्.

2. यञ् (= 1. यञ्) nom. ag. (nom. यञ् nach P. 8,2,36) am Ende eines
comp. huldigend, opfernd; s. दिवि°, देव°.

यँज (von 1. यञ्) m. zur Etymologie gebildet: यज्ञो ह वै नामैतद्यज्ञः
ÇAT. Br. 4,6,2,13. Am Ende eines comp.: होतापत्तदसौयज्ञयोः (aus dem
imperat. यज्ञ) स्थाने ĀÇV. Ça. 5,4,5. — यज्ञा s. bes.

यज्ञते (von 1. यञ्) Uṅādis. 3,110. 1) adj. verehrungswürdig, dem man
huldigen muss so v. a. heilig, göttlich (vgl. jazata im Zend) Nir. 12,
17. देवी देवेभिर्यज्ञता यज्ञत्रैः RV. 7,75,7. 4,56,2. यथा विद्वां अर् करुदि-
ष्टैर्यो यज्ञतेभ्यः 2,5,8. Agni 3,5,3. 4,1,2. 5,8,1. Indra 2,14,10. 16,4.
21,1. Savitar 1,35,3. 6,50,8. 71,4. von andern Göttern 5,67,7. 6,
50,2. AV. 2,2,2. vom Wagen der Açvin RV. 1,181,3. आ वो धियं य-
ज्ञियां वर्त ऊतये देवा देवो यज्ञता यज्ञियामिह 10,101,9. Ueberh. was
Ehrfurcht oder Staunen einflößt, hehr: हरी RV. 4,15,8. निष्क 2,33,

10. मद 9,69,3. 10,11,8. 99,11. तत्र 5,67,1. प्रुक्ते ते अन्ययज्ञते ते अन्य-
द्विषुष्ये अर्कनी यौरिवासि 6,58,1. धूम 7,8,1. — 2) m. a) = सविञ्
UḡéVAL. — b) der Mond H. c. 10. — c) Bein. Çiva's H. c. 43. — d) N.
pr. eines Rshi mit dem patron. Ātreja, Liedverfassers von RV. 5,67,88.

यज्ञति (3. sg. praes. von 1. यञ्) m. die mit यञ् (nicht ऊ; vgl. बुक्रेति)
ausgedrückte Handlung KĀTJ. Ça. 1,2,4. fgg. 4,3,1. Schol. zu 23,2,2.
Z. d. d. m. G. 9, LXI. बुक्रेतियज्ञतिक्रियाः M. 2,84. देश und स्थान
der Stand südlich von der Vedi Schol. zu KĀTJ. Ça. 3,3,6. 13. 4,4,16.

यँजत्र (von 1. यञ्) Uṅādis. 3,105. adj. dem göttliche Verehrung und
Opfer gebühren: ये यँजत्रा य ईडास्ते ते पिबन्तु जिह्वया RV. 1,14,8. 65,
2. 3,31,17. देवी देवेभिर्यज्ञते यँजत्रैः 4,56,2. 6,21,11. 50,15. ये देवानां य-
ज्ञियां यँजियां मनोर्यँजत्रा अमृताः 7,35,15. पिता मुहान्यँजत्रः 52,3. 10,
70,11. Agni 1,76,4. 3,22,2. VS. 11,76. Varuṇa und die Āditja RV.
2,27,16. 29,6. 7,88,1. AV. 6,114,2. Himmel und Erde RV. 7,53,1. स
ते प्रायो वातेन गच्छतां समङ्गानि यँजत्रैः (= यगिः MAHDBH.) VS. 6,10.
AV. 13,2,44. पश्येदमन्यदेभ्ययँजत्रम् RV. 10,149,3. n. = अग्निहोत्रं UḡéVAL.
m. = अग्निहोत्रिन् ÇKDr. nach Uṅādik.

यँजथ (wie eben) Verehrung (der Götter), das Huldigen, Opfern; nur
im dat. und construiert wie ein infin. RV. 2,28,1. आ देव देवान्यँजथाय
वति 3,4,1. सुयज्ञो अग्निर्यँजथाय देवान् 17,1. 19,5. 5,1,2. 11,2. 7,10,5.
10,7,1. 12,1.

यज्ञन (wie eben) n. 1) das Opfern M. 1,88. 10,75. MBh. 12,6733. (च-
क्रुः) यज्ञनं बहुशश्यामौ 13,7774. MĀR. P. 99,66. fgg. यज्ञनात्ते MBh. 7,2173.
HARIV. 3873. समता Spr. 2657. तव यज्ञनाय um dir zu opfern BHĀG. P.
4,7,33. — 2) Opferplatz R. GORR. 1,64,23. BHĀG. P. 4,4,6. — 3) N. pr.
eines Tirtha MBh. 3,5048. — Vgl. देव°.

यज्ञनीय (von यज्ञन) adj. mit und ohne अरुन् Weihetag, Opfertag d. i.
der erste eines Monats: माघीपत्तयज्ञनीये so v. a. am ersten des Phālg-
guna KĀTJ. Ça. 15,1,6. 3,49. 24,6,3. 26. LĀTJ. 8,8,45. 9,3,7. GOBH. 4,
5,8. 6,3. 8,16.

यज्ञप्रेष adj. wobei die Aufforderung (प्रेष) mit dem Worte यज्ञ geschieht
KĀTJ. Ça. 15,4,4. 18,6,20.

यँजमान (von 1. यञ्) P. 3,2,128. 1) adj. s. u. 1. यञ्. — 2) m. a) der
Opferer d. h. derjenige, welcher ein Opfer für sich veranstaltet und bestrei-
tet AK. 2,7,7. H. 817. HALĀ. 2,265. ÇAT. Br. 1,6,4,20. 2,3,2. 6,3,7,4,10.
KĀTJ. Ça. 1,10,12. 3,1,6. 2,7. 4,30. ĀÇV. GRH. 1,11,9. यज्ञमानो ह्येते-
नात्मानं निष्क्रीणीति AIT. Br. 2,3. KĀND. UP. 1,11,1. R. GORR. 1,41,8.
VARĀH. BRH. S. 10,5. BHĀG. P. 4,5,7. 24. 13,26. VṚDDHA-KĀN. 8,23. P.
1,3,72. Sch. भाग ÇAT. Br. 2,4,2,24. 11,4,4,11. चमस AIT. Br. 7,33.
fg. LĀTJ. 9,2,4. शिष्य der Schüler eines auf seine Kosten ein Opfer be-
streichenden Brahmanen ÇĀK. 31,1, v. l. रुचिस्व BHĀG. P. 3,16,8. लोके
TS. 5,2,2,3. RAGH. 18,11. यज्ञमानो f. die Frau des Jagamāna BHĀG. P.
4,7,36. — b) ein Mann, der auf seine Kosten Opfer zu veranstalten im
Stand ist, ein wohlhabender Mann PĀNĀT. 169,7. 8. 182,12. — Vgl.
यज्ञमान.

यज्ञमानक m. = यज्ञमान 2) a) VṚDDHA-KĀN. 2,18.

यज्ञमानल n. nom. abstr. von यज्ञमान 2) a) ÇĀN. zu KĀND. UP. S. 84.

यज्ञमानब्राह्मण n. das Brāhmaṇa des Darbringenden AV. 9,6,18.